

Și Eva cănepă torcând
Iara satana văzând
Pre Adam pământul lucrând
I(-)au grăit groznic cuvânt
Vrășmaș din ceput fiind
Cine ț(-)au poruncit ție
Să(-)mi faci tu pacoste mie
De strici tu pământul meu
Fiind aici stăpân eu
Adam au răspuns lui grăind:
Dumnezeu mi(-)au poruncit
Satana iară răspuns
Și lui Adam așa zisă
Eu sânt aici Dumnezeu
Și pământul este al meu
Tu te du de aici în Rai

Că acolo moșie ai,
Iară aice nu vei săpa
Că eu nu te voi lăsa
Aceste Adam auzind
Vrășmașul pre el (a)lungând
Nu știa ce va mai zice
Și încătou să va mai duce
Ce începu iarăși a plânge
Și cu glas de jale a zice
O vai mie greșitul
Și de tot pedepsitul,
Din Rai am fost izgonit,
Și de aice sânt gonit
O amar și voi de mine
Pentru scârba ce(-)i pe mine

- Du-te, tată, la bdiata
Că nu ne-ai crescut mneata
Că ne-o crescut mnerluca.
De la Vasile Lazăr, 51 ani, 1973.

2226

Mulțămniță

Păsărică-n vârf de scai,
Scoate, gazdă, cel fărtai!
De-i avé, de nu-i avé,
Să plătești corinda mé
C-o uăiagă de horincă
Nici p(r)e mare, nici p(r)e mnică,
Numa cum să ne-mbătăm
Că noi bine corindăm.
De la Maria Bârle, 54 ani, 1973.

Colecția AUGUSTIN BOTIȘ**Colinde din Țara Lăpușului**

2227

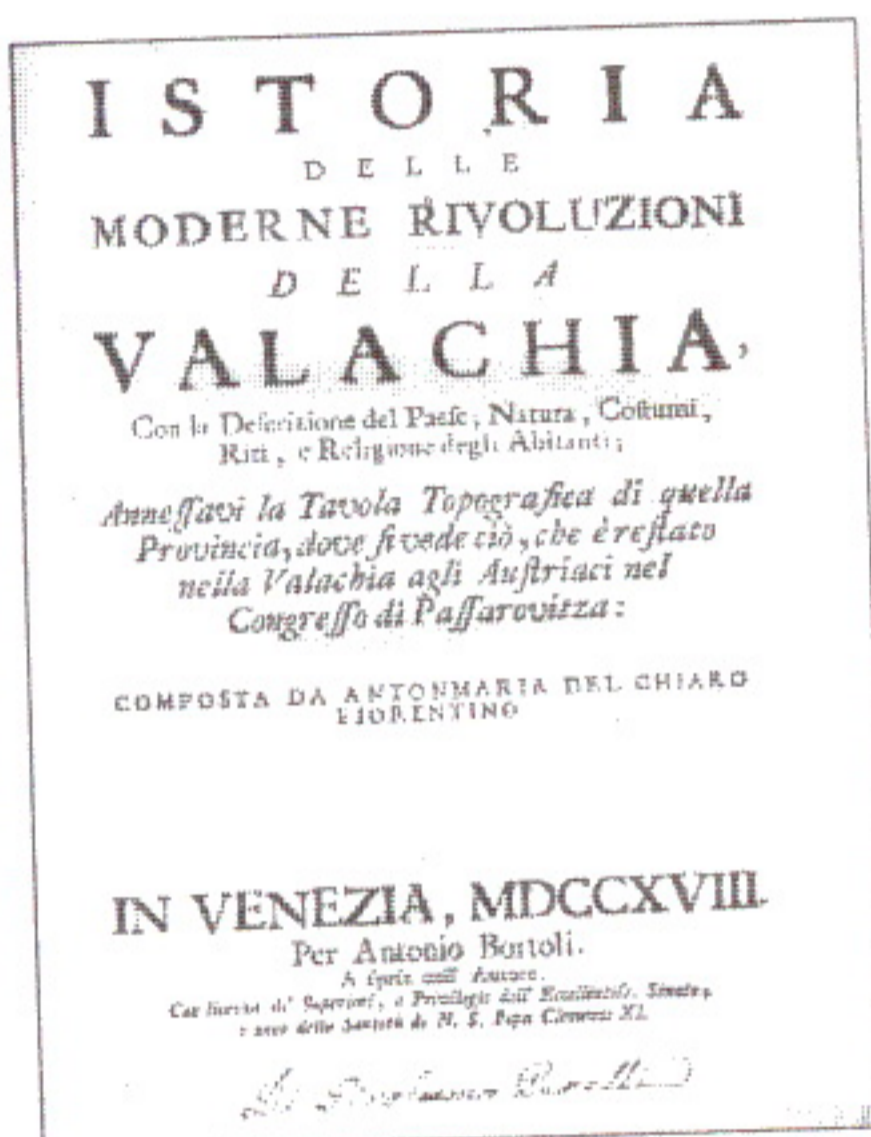
Trei păcurărei pe munte

Trei păcurărei pe munte -
Numa unu-i străinat
Și p-acela l-o mânat
S-abată oile-n sat.
Când oile le-abătea
Lui mare lege-i făcea:
Ori să-l împuște,
Ori să-l taie.
- Nu mă-mpușcați,
Nu mă tăiați,
Numai capul mi-l luați,
Faceți groapă, mă-ngropați,
Pe mine pământ nu puneți
Numa scumpa gubă a mea,
Fluierișca la curea
Și când vântul a sufla
Fluierișca mi-a cânta,
Oile s-or aduna
Și pe mine m-or cânta.
Și voi, oi mândre cornute,
Mândru mi-ț cânta pe munte
Și voi, oi mândre bălai,
Mândru mi-ț cânta pe văi
Și voi oi, oile mele,
Voi mi-ț cânta pe vâlcele.

2228

Tri lei păcurărei

În sus, în cel vârvuț de munte
Sunt tri lei păcurărei

CORNELIU ONEȚ**Anton Maria del Chiaro****Despre obiceiurile românilor**

Florentinul care semna în 1717 "ANTON MARIA DEL CHIARO, fiul răposatului Signor Simon din Florența, dascăl de limba italiană și latină pe lângă domnul Țării Românești", a venit pe lume în anul 1669 într-o familie israelită din Florența. Evident că avem în față un convertit la catolicism. Studiile le face la

Florența și Padova. Ajunge apoi secretarul umanistului venețian BERNARDO TREVISANO. Savañtul avea o mare și vestită bibliotecă. Pe la anul 1709 era în orașul lagunelor agentul lui Brâncoveanu, NICOLAE CARAGIANI. Se pare că acesta îl ajută pe tânărul florentin în a se decide să se pună în slujba voievodului muntean. El slujește și domnitorilor imediat următori, Ștefan Cantacuzino și Nicolae Mavrocordat. Evenimentele ulterioare anului 1716 nu au nici o relevanță în acest context. Fapt este că secretarul domnesc e martor ocular al multor evenimente istorice. Florentinul își tipărește în 1718, la Veneția, volumul consacrat Țării Românești: ISTORIA DELLE MODERNE RIVOLUZIONI DELLA VALACHIA. Volumul a fost reeditat de Nicolae Iorga în 1914. Traduceri în limba română există două: prima din anul 1863, făcută de un anonim și, a doua, din 1929, de S. CRISTIAN.

Fragmente traduse apar și în volumul opt din seria CĂLĂTORI STRĂINI DESPRE ȚĂRILE ROMÂNE, de unde se și reproduc fragmentele de mai jos. Varianta originală este reprodusă din exemplarul primei ediții, aflat la Biblioteca Județeană "Petre Dulfu" Baia Mare.

În atâția ani italianul a avut ocazia să cunoască multe din obiceiurile localnicilor. Relatările sale sunt azi "dovezi", confirmări obiective ale unui străin de meleagurile românești. Unii din cei care se hrănesc cu o seamă de clișee și locuri comune despre români ar fi surprinși să citească despre curățenia desăvârșită din casele țărănești sau despre ospitalitatea românilor... În acest număr dăm o selecție din textele inimosului florentin.

Ce e val
Ca valu trece.